

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 74/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. C., B., zastúpeného advokátkou Mgr. J. L., B., vo veci namietaného porušenia jeho práv postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 293/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. C. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2013 doručená sťažnosť J. C. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva „na prerokovanie veci podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Najvyššieho súdu v Bratislave, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 293/2012“.

Zo sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi je na Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) vedené exekučné konanie pod sp. zn. 36 Er/419/2010, v ktorom mal sťažovateľ podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, ktorý však okresný súd zamietol. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 17 CoE/6/2012 však uvedené uznesenie okresného súdu vydané v exekučnej veci sťažovateľa potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 6 Cdo 293/2012 z 31. októbra 2012 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“) dovolacie konanie zastavil a oprávnenému trovy dovolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľ vo vzťahu k ním namietanému dovolaciemu konaniu v sťažnosti uvádza, že v „konaní pred Najvyšším súdom splnomocnil v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. svojho zamestnanca - Mgr. P. R., právnika spoločnosti W. s. r. o. v ktorej je sťažovateľ jediným spoločníkom - majiteľom a súčasne aj konateľom. Teda Mgr. R. je zamestnancom sťažovateľa, čo je plne v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O. s. p.“. Najvyšší súd však dospel k záveru, že „predmetným splnomocnením nie je splnená zákonná podmienka podľa § 241 odst. 1 O. s. p., nakoľko v konaní pred dovolacím súdom nepreukázal, že by mal sám sťažovateľ právnické vzdelanie, ani nepredložil splnomocnenie na zastupovanie advokátom a predložená plná moc nemá účinky zastupovania tak, ako sa v dovolacom konaní predpokladá...

Pochybenie Najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu vidíme predovšetkým v tom, že sťažovateľovi boli porušené základné ľudské práva z dôvodu odmietnutia spravodlivosti aj napriek tomu, že v dovolacom konaní splnil všetky zákonné podmienky. K dovolaniu predložil splnomocnenie pre svojho zamestnanca v zmysle § 241 odst. 1/ O. s. p., a teda nechal sa zastupovať namiesto advokáta svojim zamestnancom, s právnickým vzdelaním, čo je plne v súlade s citovaným ustanovením O. s. p...

Odôvodnenie nezákonného zastavenia dovolacieho konania, tak ako uviedol vo svojom uznesení Najvyšší súd, že sa sťažovateľ nedal zastúpiť advokátom v zmysle § 241 odst. 1 O. s. p., považujeme za takú procesnú vadu, ktorou boli zo strany dovolacieho súdu porušené základné práva a slobody sťažovateľa na súdnu a inú ochranu podľa článku 46

ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.“.

Sťažovateľ na základe uvedeného ústavnému súdu navrhuje, aby vydal takéto rozhodnutie:

„1. V súlade s čl. 127 odst. 1/ Ústavy SR, ústavný súd vyhovuje sťažnosti z dôvodu, že základné právo J. C... na prerokovanie veci podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Najvyššieho súdu v Bratislave, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 293/2012, porušené bolo.

2. V súlade s čl. 127 odst. 2/ Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd právoplatné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn.:6 Cdo 293/2012, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR.“

Sťažovateľ súčasne žiadal priznať trovy konania na účet svojej advokátky v sume 49,80 € za 2 úkony právnej služby a navrhol rozhodnúť aj o dočasnom opatrení, ktorým by ústavný súd odložil vykonateľnosť uznesenia najvyššieho súdu z dôvodu „*nezákonného výkonu exekúcie*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd po preskúmaní podania sťažovateľa doručeného 17. januára 2013 konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený právnou zástupkyňou, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ktoré sú ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 a § 50 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Podľa § 50 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili. K sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný

súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

V prvom rade je závažným obsahovým nedostatkom petitu brániacim meritórnemu preskúmaniu sťažnosti absencia dostatočného označenia práv alebo slobôd sťažovateľa, ktoré mali byť porušené. Aby bola formulácia návrhu na rozhodnutie úplná a zrozumiteľná, petit sťažnosti, ktorým je ústavný súd pri svojom rozhodovaní viazaný, má obsahovať nielen označenie ustanovenia, ktorým je zaručené právo, ktoré malo byť porušené, ale aj slovné vyjadrenie tohto práva, a to tak, aby neboli vo vzájomnom rozpore. Uvedené je nevyhnutné pre vymedzenie hraníc, v ktorých navrhovateľ žiada realizovať ústavný prieskum dodržiavania základných práv a slobôd v konaniach realizovaných súdmi.

V danej veci sťažovateľ síce v sťažnosti argumentuje, že uznesením najvyššieho súdu malo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), v petite sťažnosti však žiada vysloviť porušenie práva „na prerokovanie veci“ podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a „práva na prejednanie jeho záležitosti“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo nezodpovedá jasnému a zrozumiteľnému vymedzeniu práv, ktorých porušenie namieta. Pojem „právo na prerokovanie“ sa totiž spája s vyjadrením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a pojem „právo na prejednanie jeho záležitosti“ zase s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Tieto práva sa však vzťahujú na primeranosť dĺžky súdneho konania, nie na jeho výsledok, s ktorým je sťažovateľ pravdepodobne nespokojný. Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľ v petite sťažnosti nepomenoval (neoznačil) presne, porušenie akého základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a akého práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namieta, tak aby bol petit sťažnosti konkrétne, jasne a určito vymedzený, aby bol východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu

a aby mohol byť po rozhodnutí ústavného súdu vykonateľný. Ďalším obsahovým nedostatkom sťažnosti je, že sťažovateľ síce k sťažnosti pripojil kópiu uznesenia najvyššieho súdu, avšak bez vyznačenia jeho právoplatnosti.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05). Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa považoval opísané nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí za dostatočný dôvod na odmietnutie sťažnosti.

Ústavný súd so zreteľom na opísané dôvody sťažnosť odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez toho, aby sa bližšie zaoberal argumentáciou sťažovateľa vo vzťahu k namietanému postupu najvyššieho súdu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch v danej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd ďalej nezaoberal.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Rudolfa Tkáčika.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2013